

Vorige maand werd mgr. Maurice Plevoets (82) eredoctor aan de universiteit van Kinshasa. Een halve eeuw al dient deze priester-in-zending van het bisdom Hasselt de Congolezen, als de stille bezieler van het universitaire leven in de Afrikaanse metropool. Zelfs in de barste dagen bleef hij ter plaatse. Een ontmoeting met een man met een groot geloof, voor wie *Kerk+Leven* dé band is met het geboorteland.

Erik De Smet

‘God houdt van het Congolese volk’

MAURICE PLEVOETS

LOVANIUM, de universiteit van toen nog Belgisch-Congo. Zie daar de bestemming die de jonge priester Maurice Plevoets in 1959 kreeg toebedeeld. De doctor in de klassieke letteren uit Genk werd er secretaris-generaal. Zijn opdracht: help de prille universiteit uitbouwen. Vijftig jaar later woont en werkt hij nog steeds op de campus in Kinshasa, in de enige kamer indertijd met telefoon. „Maar die begaf het in de jaren 1970.”

Zijn relaas over Lovanium is zo wat de film van de recente geschiedenis van Congo, van de Belgische kolonie over de nationalisaties onder Mobutu tot Kabila junior. Maurice Plevoets, sinds 2001 ereprelaat en dus monseigneur, werkte pedagogische programma's uit, zocht centen, ging in op specifieke vragen van de Congolese bisschoppen. Tot vandaag. Een anekdote tekent de man: „Bij mijn aankomst op 27 juni 1959 op de campus van Lovanium droeg ik allereerst de mis op. Een beetje zoals de grote figuren uit het Oude Testament, wanneer die op een nieuwe plaats neerstrijken: zij dragen een offer op aan God.”

– Was Congo de vervulling van eens levensdroom?

Op het prentje van mijn priesterwijding stond een citaat uit de Hebreeënbrief: „Ja, Vader, hier ben ik om uw wil te doen.” Dat is steeds mijn fundament geweest. Nooit heb ik voor wat dan ook gesolliciteerd. Alles werd me gevraagd. Of me vanuit een dringende nood toegeworpen.

Aan de universiteit van Leuven was ik indertijd werkleider. Onverwachts vroeg mgr. Philips, professor aan de K.U.Leuven, me of ik naar Lovanium wilde. Was ik in Leuven gebleven, ik was wellicht professor geworden en had boeken geschreven. In Congo raakte mijn leven rijkelijk gevuld.

Nooit bekleedde ik grote posities, ook al kun je als secretaris veel verwezenlijken. Mijn devies? Niet opgeven. Nooit stond ik het toe dat ontmoediging me in haar greep kreeg. God houdt van het Congolese volk. Het komt goed

met hun land. Ik ben God dankbaar voor wat hij mij heeft laten doen. Ik blijf in Congo, zolang de Heer me de kracht geeft. Bij de viering van het eredoctoraat spoorde ik alle aanwezigen aan vol te houden. „Yes, we can!”, klonk mijn slotzin...

– Zelfs tijdens de moeilijkste momenten van de recente Congolese geschiedenis bleef u op post. Hoe beleefde u die momenten?

Rustig en trouw. Ja, ooit werd ik overvallen. 's Avonds werd er aangeklopt. Ik keek naar buiten, zag de pastoor en opende de deur. Bleek dat bandieten hem onderschot hielden. Ik moest dollars en mijn autosleutels afgeven. Achteraf gezien had ik geluk. Dezelfde kerels schoten die nacht twee mensen dood.

We beleefden plunderingen, soldaten op de campus... Ooit verschenen para's om alle Belgen te evacueren. Ik weigerde hen te volgen. Heldenmoed? Niets van! Gewoon je gezond verstand gebruiken. Over de moeilijkheden is veel te vertellen. Maar ach, laten we het over wat anders hebben...

– Is er in Congo wel voldoende werk voor de hoog opgeleiden?

In mijn dankwoord bij het eredoctoraat in Kinshasa kaartte ik dat probleem aan. Bij mijn aankomst in 1959 telde Lovanium 350 studenten, vandaag zo'n 24.000. Op de campus krioelt het van de leergierige jonge mensen. Helaas is de organisatie van het onderwijs niet aangepast aan de ontwikkelingsnaden van het land. Vorig jaar studeerden duizend juristen af, maar om hen allen aan de slag te krijgen, ontbreken de middelen. Jaarlijks komen er ook zeventienhonderd artsen bij, en zelfs zij hebben het moeilijk om aan de bak te komen. Velen blijven hangen in de stad, omdat er in het Congolese binnenland voor een arts geen inkomen te verdienen valt. Zelfs het broodnodige materieel ontbreekt er. En toch is er dringend nood aan verplegend

personeel. Congo heeft bovenal een technische middenklasse nodig, die industrie en landbouw mee kan ontwikkelen, terwijl de neiging groot is om voor hogere diploma's te gaan.

– U bent academicus én priester...

Vanaf 1974 werkte ik mee in de universitaire parochie. In 1992 viel de pastoor weg en was er niemand anders meer om de mis te doen. Eerst voor een half jaar en nadien nog eens drie jaar sprong ik in. In 1999 werd de nieuwe pastoor bisschop en vroeg kardinaal Etsou mij die taak weer op te nemen, tot 2003, toen ik al de 75 voorbij was. Ik werk nog altijd mee, vooral bij het biecht horen. Aswoensdag laatst zelfs acht uur lang!

Een miljard kinderen kan niet op school. Tijdens de vorige verkiezingen was ik in België en deze thema's waren afwezig in de campagne

– Bij ons ondenkbaar.

Al jaren gaat mij in Kinshasa een centrum voor zwangere studentes zeer ter harte. We

stelden vast dat almaar meer meisjes een abortus ondergingen. Ongewenst zwanger, dat betekende dat ze door hun familie op straat werden gegooid. Meermaals stond er een studente met haar koffer bij me op de stoep. Speciaal voor hen kochten we een huis, dat we het *Werk van Gabriëlla* doopten. De studentes kunnen er rekenen op prenatale zorg, een kinderkrans bij de geboorte en sociaal-psychologische en spirituele bijstand. Een parel van een Congolese vrouw leidt het huis. Er gaat geen dag voorbij of ik telefooneer haar of spring er binnen. Bij elke geboorte roepen de jonge moeders mij bij zich en reiken ze me plechtig de boreling aan. In de Afrikaanse cultuur is dat een grote eer.

– Hoe kijkt u na een halve eeuw Congo naar ons land?

Graag geef ik een dubbel antwoord. Steeds word ik in België overdonderd door de uitgestalde weelde in de winkels. Wij leven hier in een onvoorstelbare luxe. Maar ik betreur het ook dat mensen hier niet méér delen met hun medemens elders in de wereld. Twee miljard moeten rondkomen met minder dan 1 euro per dag, velen beschikken zelfs niet over schoon drinkwater. Een miljard kinderen kan niet op school. Ik zie te weinig aandacht voor deze problemen. Tijdens de vorige verkiezingen was ik in België en deze thema's waren volstrekt afwezig in de campagne.

Als ik denk aan wat mensen hier verdienen, hoe ze bezig zijn hun erfenis te regelen... Ja, je mag best streven naar een makkelijk leven, maar mij gaat het te ver. Geld wordt opgepot, terwijl er dagelijks kinderen sterven van honger, op amper negen uur vliegen van hier. Dertig euro overschrijven in ruil voor een fiscaal attest, dat is eigenlijk je geweten sussen. We moeten meer durven te delen en ook meer aandacht hebben voor de wereldproblemen. Eén voorbeeld? De voorbije weken werden in Katanga 300.000 mensen werkloos. De mijnproductie is er stilgevallen als gevolg van de financieel-economische crisis. Weten wij wat dit betekent? Wat daar gebeurt, moet ons meer ter harte gaan.

Volhouden is mgr. Plevoets devies. 'Yes, we can!', riep hij bij zijn eredoctoraat. © Mine Dalemans